

Лазоренко Людмила Василівна,
учитель географії Черкаська спеціалізована школа №27 I -III ступенів
ім. М.К. Путька Черкаської міської ради Черкаської області

Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(авт. Запотоцький С.П, та інші.), наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №
795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324)

7 клас

Географія

РОЗДІЛ IV. ПРИРОДА ОКЕАНІВ

Тема 1. Океани полярних широт. Північний Льодовитий океан

Варіант 1

Початковий та середній рівні

Завдання 1-6 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді.

1. Укажіть особливість географічного положення Північного Льодовитого океану, яка найбільше впливає на його природні умови.

- А оточення суходолом
- Б розташування у високих широтах
- В сполучення з Атлантичним океаном
- Г наявність численних островів

2. Уявіть, що ви плануєте подорож до Південної Америки. Яку важливу інформацію про материк ви можете отримати, знаючи його крайні точки?

- А через велику кількість впадаючих річок
- Б через постійний крижаний покрив
- В через особливості тектонічної будови
- Г через вплив теплих течій

3. Згадайте головну судноплавну магістраль Північного Льодовитого океану вздовж північних берегів Євразії.

- А Північний морський шлях
- Б Арктичний маршрут
- В Полярний коридор
- Г Євразійський пасаж

4. Згадайте, що допомагає ластоногим (моржам, тюленим, нерпам) виживати в холодних водах Північного Льодовитого океану.

- А густе довге хутро
- Б здатність впадати в сплячку
- В товстий підшкірний шар жиру
- Г теплокровність

5. Чому забруднення нафтою особливо небезпечне для Північного Льодовитого океану?

- А через велику кількість нафтових родовищ
- Б через повільне природне розкладання нафти в холодній воді
- В через активне судноплавство
- Г через вплив на міграцію риб

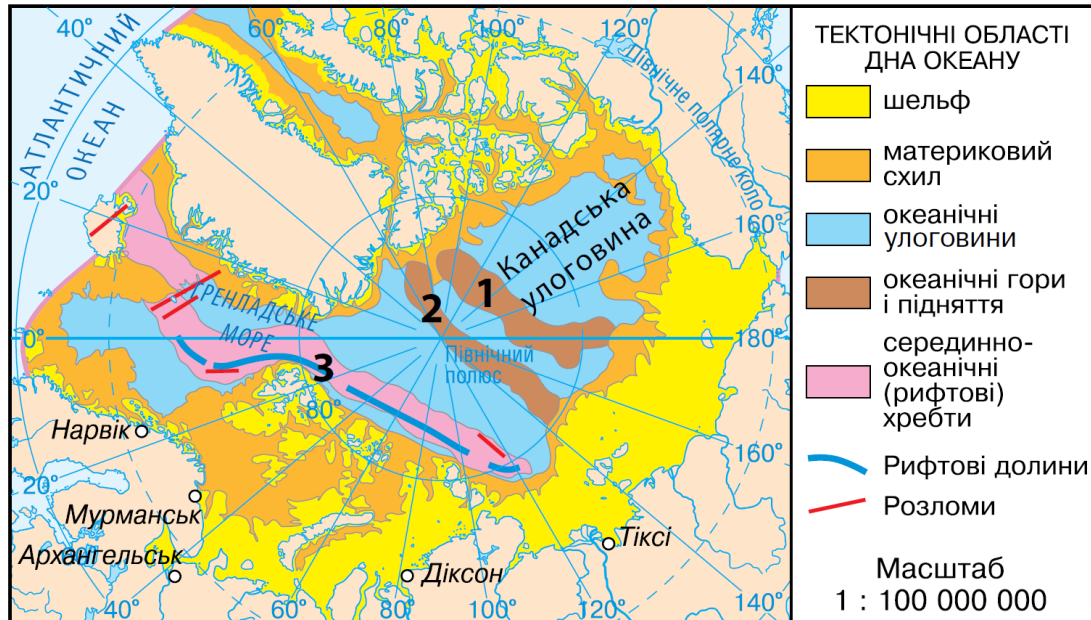
6. Визначте фактор, який найбільше впливає на формування клімату Північного Льодовитого океану.

- А океанічні течії
- Б географічна широта
- В рельєф дна
- Г близькість материків

Достатній рівень

Завдання 7 з вибором декількох правильних відповідей

7. Ви фахівець з геології. Вам як ученому доручили дослідити будову дна Північного Льодовитого океану. Розгляньте карту та оберіть правильні твердження щодо його рельєфу.

- А Шельф займає майже половину всього дна океану.
- Б У центральній частині океану розташований єдиний підводний хребет.
- В Максимальна глибина океану знаходиться в Гренландському морі.
- Г Хребти Менделєєва і Ломоносова схожі на гори суходолу.
- Д Глибоководні улоговини мають глибину понад 5000 м.
- Е Материковий схил у цьому океані ширший, ніж в інших.

Завдання 8-9 на встановлення відповідності/послідовності

8. Установіть відповідність між дослідниками Північного Льодовитого океану та їхніми досягненнями.

1. Віллем Баренц
2. Фрітьйоф Нансен
3. Руаль Амундсен
4. Отто Шмідт

- А Уперше проплив Північним Льодовитим океаном уздовж північних берегів Північної Америки.
- Б Склавав карту частини океану наприкінці XVI ст.
- В Дрейфував на судні «Фрам» і зібрав відомості про природу приполярних районів океану.
- Г Очолив експедицію на криголами «Сибіряков», яка виміряла глибини океану й товщу криги.

9. Розташуйте в правильній послідовності шари води Північного Льодовитого океану від поверхні до дна.

А шар атлантичних вод

Б поверхневий шар арктичних вод

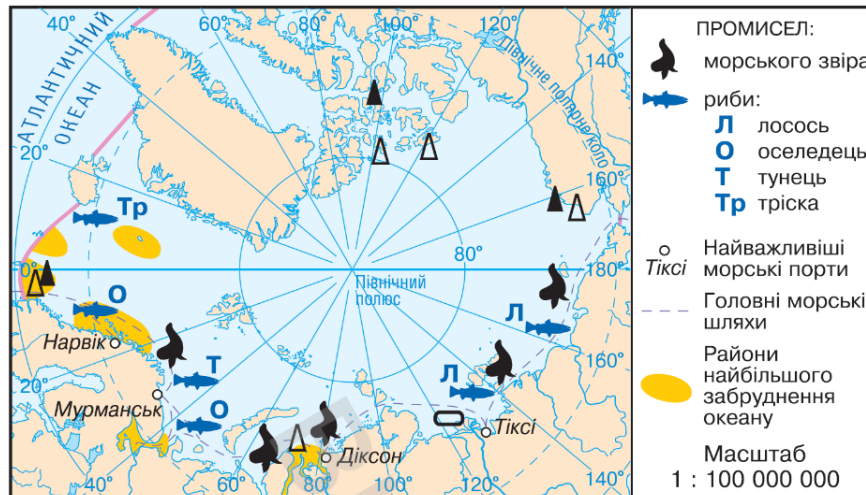
В придонний шар вод

Г шар глибинних вод

1	2	3	4	5

Високий рівень

10. Проаналізуйте карту освоєння ресурсів Північного Льодовитого океану та визначте, скільки зон промислового вилову риби позначено на ній. Потім підрахуйте загальну кількість зон, що вказують на промисел морського звіра. Складіть ці два числа і запишіть отриману суму як відповідь.

11. Розв'яжіть географічні задачі.

11.1. Середня глибина Північного Льодовитого океану становить 1220 м. Скільки кілометрів пройде підводний човен, якщо опуститься на цю глибину і повернеться назад? (Відповідь запишіть числом, округливши до сотих.)

11.2. Найбільша медуза ціанея, що мешкає в Північному Льодовитому океані, має довжину щупалець до 20 м. Якщо витягнути всі 8 щупалець в одну лінію, яка буде їхня загальна довжина в сантиметрах? (Відповідь запишіть числом.)

11.3. У Північному Льодовитому океані мешкає білий ведмідь. Середня маса дорослого самця 450 кг. Скільки приблизно важитимуть 5 таких ведмедів у тоннах? (Відповідь запишіть числом.)

Відповіді

Початковий та середній рівні						Достатній рівень			Високий рівень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Б	В	А	В	Б	Б	А, В, Г, Е	1-Б 2-В 3-А 4-Г	1-Б 2-А 3-Г 4-В	11	11.1. 2,44 11.2. 16000 11.3. 2,25

Варіант 2

Початковий та середній рівні

Завдання 1-6 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

1. Укажіть характеристику Північного Льодовитого океану, яка найбільше визначає його кліматичні умови.

- А велика площа
- Б полярне розташування
- В зв'язок з Тихим океаном
- Г велика кількість морів

2. Чому материковий схил Північного Льодовитого океану ширший, ніж в інших океанах?

- А через вплив полярної ночі
- Б через постійний льодовий покрив
- В через особливості геологічної будови
- Г через вплив холодних течій

3. Згадайте назву основного морського шляху Північного Льодовитого океану вздовж північних берегів Північної Америки.

- А Північно-західний прохід
- Б Арктичний коридор
- В Полярний маршрут
- Г Американський пасаж

4. Згадайте, що допомагає білим ведмедям виживати в суворих умовах Північного Льодовитого океану?

- А здатність до тривалого сну
- Б дуже густа шерсть
- В товстий шар підшкірного жиру
- Г можливість змінювати колір хутра

5. Чому пластикове забруднення особливо шкідливе для екосистеми Північного Льодовитого океану?

- А через велику кількість риболовецьких суден
- Б через повільний розклад пластику в холодній воді
- В через інтенсивне судноплавство
- Г через вплив на розмноження риб

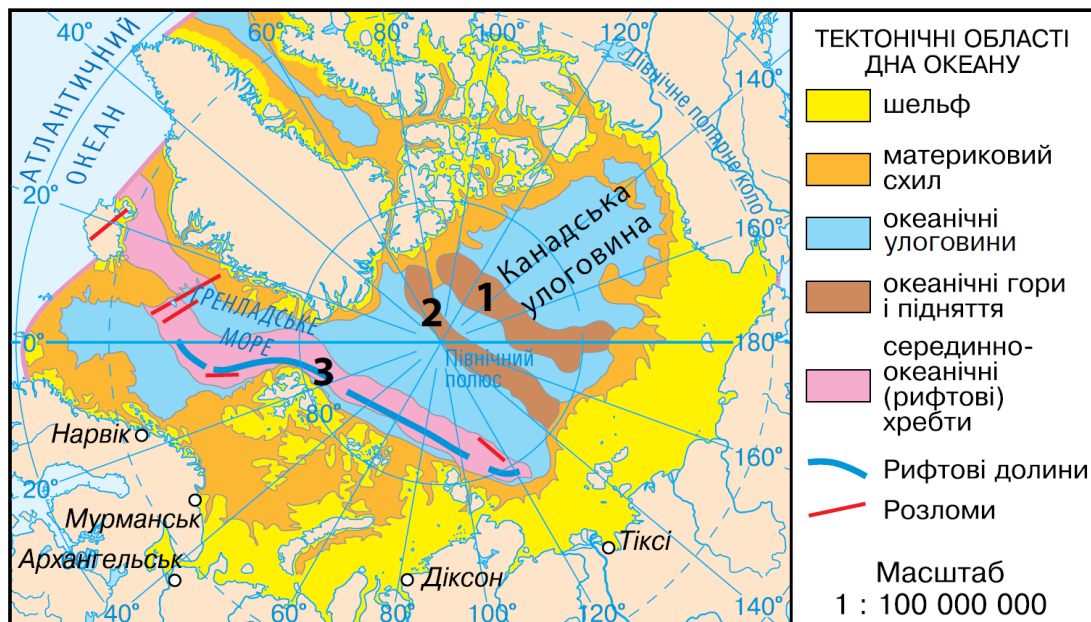
6. Визначте чинник, який має найбільший вплив на формування течій у Північному Льодовитому океані.

- А припливи і відпливи
- Б географічна широта
- В форма океанічного басейну
- Г вітри

Достатній рівень

Завдання 7 з вибором декількох правильних відповідей

7. Ви фахівець з геології. Вам як ученому доручили дослідити будову дна Північного Льодовитого океану. Розгляньте карту та оберіть правильні твердження щодо його рельєфу.

- А Материковий схил займає менше чверті площі дна океану.
 Б У центральній частині океану розташовано кілька підводних хребтів.
 В Найглибша точка океану знаходиться в Норвезькому морі.
 Г Хребет Гаккеля має вулканічне походження.
 Д Глибоководні улоговини мають глибину до 4000 м.
 Е Шельф у цьому океані ширший, ніж в інших.

Завдання 8-9 на встановлення відповідності/послідовності

8. Установіть відповідність між дослідниками Північного Льодовитого океану та їхніми досягненнями:

- Роберт Пірі
- Георгій Седов
- Руаль Амундсен
- Георгій Брусилов

- А Першим досяг Північного полюса у 1909 р.
 Б Організував експедицію на шхуні «Св. Анна», яка застрягла в кризі і дрейфувала два роки.
 В Здійснив першу наукову експедицію до Північного полюса на дирижаблі «Норвегія».
 Г Очолив експедицію на судні «Св. Фока» з метою досягти Північного полюса, але загинув у цій спробі.

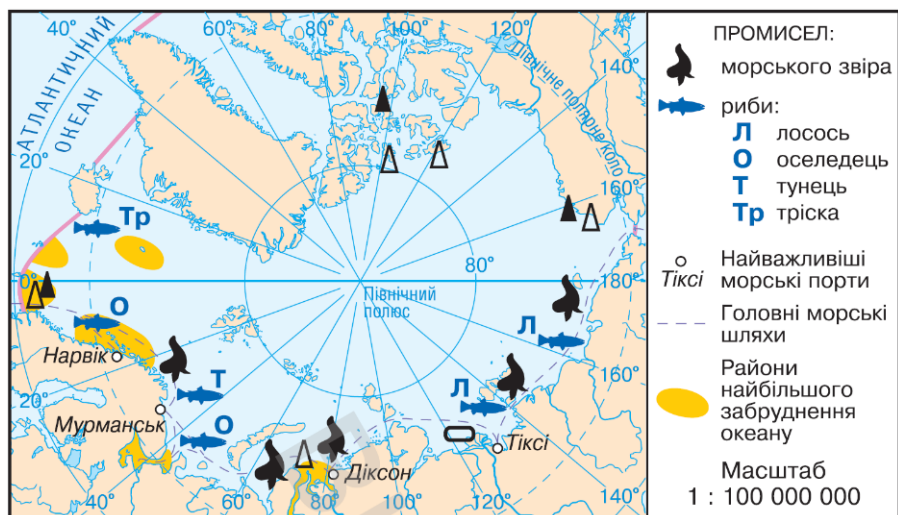
9. Розташуйте у правильній послідовності етапи формування крижаного покриву Північного Льодовитого океану від початку до завершення.

- А утворення шуги (кристалів льоду у воді)
 Б змерзання крижин у суцільний покрив
 В формування окремих крижин
 Г охолодження поверхневого шару води до температури замерзання

1	2	3	4	5

Високий рівень

10. Проаналізуйте карту освоєння ресурсів Північного Льодовитого океану та визначте кількість позначених найважливіших морських портів. Потім підрахуйте кількість районів найбільшого забруднення океану. Складіть ці два числа і запишіть отриману суму як відповідь.

11. Розв'яжіть географічні задачі.

11.1. Максимальна глибина Північного Льодовитого океану становить 5527 м. Скільки кілометрів пройде дослідницький батискаф, якщо опуститься на цю глибину і повернеться назад? (Відповідь запишіть числом, округливши до сотих.)

11.2. Нарвал, який мешкає в Північному Льодовитому океані, має бивень довжиною до 3 м. Якщо уявити, що 10 нарвалів вишикувалися в ряд, торкаючись один одного кінчиками бивнів, яка буде загальна довжина цього ряду в сантиметрах? (Відповідь запишіть числом.)

11.3. У Північному Льодовитому океані мешкає морж. Середня маса дорослого самця 1200 кг. Скільки приблизно важитимуть 3 такі моржі в тоннах? (Відповідь запишіть числом.)

Відповіді

Початковий та середній рівні						Достатній рівень			Високий рівень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Б	В	А	В	Б	Г	Б, Г, Д, Е	1-А 2-Г 3-В 4-Б	1-Г 2-А 3-В 4-Б	10	11.1. 11,05 11.2. 3000 11.3. 3,6

Використані джерела

- Атлас 7 клас Географія. OSVITANET : веб-сайт. Київ, 2024. URL: <https://new.osvitanet.com.ua/heohrafiia/heohrafiia-7-klas/> (дата звернення: 05.08.2024).
- Бойко В. М., Міхелі С. В. Географія : підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти. Ірпінь : ТОВ «Видавництво «Перун», 2020. 272 с.
- Великий атлас світу : понад 15000 геогр. назв : карти материків і країн / кер. проекту К. В. Новак ; відп. за вип. Н. О. Міщенко ; ред. О. Ю. Король. Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2018. 192 с.
- Гільберг Т. Г. Географія : підруч. для 7-го кл. закл. заг. серед, освіти. Київ : Генеза, 2024. 272 с.
- Довгань Г. Д. Географія : підруч. для 7 класу закл. загал, серед, освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2024. 320 с.

6. Прентіс Е., Рейнольдс Е. Клімат для початківців / пер. з англ. Т. Кузьменко. Київ : Книголав, 2021. 128 с.
7. Стенб'юрі С. 501 факт, який треба знати з географії / пер. К. Крапка. Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. 256 с.